

Anyanyelvi verseny

1. feladatlap

2015. szeptember 29.

Beküldési határidő: 2015. október 20.

Postacím: 2600 Vác, Géza király tér 8.

A borítékra írjátok rá: Anyanyelvi verseny

e-mail cím: gezaverseny.magyar@gmail.com

A versenyző neve, osztálya:.....

Iskola neve és címe:.....

1. Ismerd fel a szabályt, majd folytatd a sort kettő elemmel! Ügyelj a szófajra is!

a.) barkácsol, babázik, batikol _____

b.) kórház, székház, toronyház _____

2 pont	
--------	--

2. Az alábbi szövegeket egy fordítóprogram segítségével ültették át magyarra. Javítsd ki a hibákat, és a szöveg helyes változatát másold a pontsorokra!

a.) A levest nem főz sok idő. ....

b.) Gáz hamarosan elzár. ....

c.) Ízesít paprika és só. ....

2 pont	
--------	--

3. Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, majd válaszolj a kérdésekre!

Lackfi János: Honderű

(részlet)

Aztán a magyar ember iszik egy kávét, a felhők oszladozni kezdenek, hátából kiáll a hasogatás, felköhögi a torkára rakódott mindenfélét. Eszébe jut, hogy az ő hazája voltaképpen a csodák országa, és igazán büszke lehetne arra, hogy itt él. (...) A nép vendégszerető, borai pompásak, konyhája ízekben gazdag. A futball átmenetileg gyengélkedik, de az 1950-es években világbajnoki döntőt játszó, híres-nevezetes „aranycsapat” összeállítását minden magyar állampolgár kívülről fűjja. A Real Madrid sztárjának, Puskásnak a nevét az összes focirajongó **áhitattal** ejti ki világszerte. A magyar úszók, kajak-kenusok, kézilabdázók, vízilabdázók, öttusázók a világ élvonalába tartoznak. (...)

A magyar népzene páratlanul gazdag, Kodály és Bartók sok ezer **archaikus** dallamot jegyzett fel, melyek a szomszédos népek lelkületét is magukba olvasztják. Ez a **folklór** izzó valóság, őrzi is a zenei oktatás, és

gyakran stadionokat megtöltő együttesek muzsikálják a legkülönbélebb feldolgozásokban. Az ország elképesztő mennyiségű tudományos Nobel-díjast adott a világnak, és bár ezek jó része a történelem viharában külföldre kényszerült, ott is dacosan őrizte nyelvét-kultúráját. Az amerikai atomenergia-program legbelsőbb köreiből dolgozó magyar fizikusok **foggal-körömmel ragaszkodtak** fura, ékezetes betűikhez Los Alamosban, és magyarul társalogtak, külföldi társaik legnagyobb megdöbbenésére, akik ezért el is keresztelték őket „marslakóknak”. A hollywoodi film hőskorszaka telis-teli van magyar színészekkel-rendezőkkel-zeneszerzőkkel-operatőrökkel.

A híres emberekről előbb-utóbb kiderül, magyarok voltak vagy lesznek, csak még nem tudnak róla. A magyar ember arról is hallott már, hogy a magyar nyelv nem is a **finnel** áll rokonságban, hanem a szanszkritből eredeztethető, és természetesen a legősibb az egész világon. Sőt, talán egyenesen a Marsról származik. A magyar ember borotválkozótükrébe pislogva közli tulajdon képmásával, hogy állítólag Buddha és Jézus Krisztus is magyar volt, de pszt, ez titok!

a. Melyik tantárgy tankönyvének bevezető olvasmánya lehetne a fenti szöveg?

-----

b. Adj új címet a fenti szövegnek!

-----

c. A szövegből kiemelt szó esetében az egyszerűsítés elvét alkalmazzuk: finnel. Írj még három saját példát!

-----

d. Mondd másként!

áhitattal _____

archaikus _____

folklór _____

foggal-körömmel ragaszkodik _____

8 pont	
--------	--

4. Melyik közmondásra vagy szólásra gondoltunk?

Nem saját részre végzett mélyépítő munka esetén a feladatot végző kerül a gödör aljára.

Az égitestet akkor magasztald, amikor már elment aludni.

Ki-ki a saját tulajdonú lakóhelye előtt végezze a járdatisztítási tevékenységet.

---

6 pont	
--------	--

5. Magyarázd meg, írd körül az alábbi közmondásokat úgy, hogy egyik szót sem használhatsz, mely szerepel a mondatokban! Ne a jelentését magyarázd meg, hanem magát a mondatot!

Jó munkához idő kell. _____

Kimutatja a foga fehérjét. _____

Mindenki a maga háza előtt seperjen. _____

Más kárán tanul az okos. _____

3 pont	
--------	--

6. Milyen mondatrészek a kiemelt szavak?

Szégyen a **futás**, de hasznos. ....

Zavarban van, mint Ádám **anyák napján**. ....

Kenyérre lehet **kenni**. ....

Ebül jött vagy on **ebül** pusztul el. ....

Az **édesanya** kötője mindent eltakar. ....

Nemcsak **kenyérrel** él az ember. ....

6 pont	
--------	--

7. Lásd el –val –vel raggal az alábbi szavakat!

kalács _____

Forgách _____

Kossuth _____

Kovács _____

4 pont	
--------	--

**8. Keress a következő költői eszközökre példát az alábbi versben!
hasonlat, alliteráció (2 db)**

Lackfi János: Hajdútánc

Magányos fürdőszobában
árva Hajdu áll magában,
s lomhán a ruha-tehertül
napi kétszer táncra perdül.
Rázkódik már imbolyogva,
dünnyög, mint kuvasz morogna,
szaporáz szilaj dühében,
duhaj tánca döng földemen.

Lett másik Energomatunk,
mit egy költözésből kaptunk:
táncolhatnak végre párban,
döngve, életre-halálra!
De a Hajdu örök árva,
cifrázza csak, mert a párja
kert végi sufniiban várja,
hogy holta után leváltsa.

hasonlat: _____

alliteráció1: _____

alliteráció2: _____

3 pont	
--------	--

9. Három szóhoz egy állatnév! Egészítsd ki a táblázatot a megfelelő előtaggal!

1.		-sajt	-hagyma	-cukor
2.		-rágó	-köröm	-szakáll
3.		-bőr	-harapás	-tej
4.		-száj	-barlang	-körmök
5.		-kaparás	-nyelv	-zene
6.		-falka	-éhes	-ordító

6 pont	
--------	--

10. A számítógépek és egyéb informatikai eszközök terjedésével egyre ritkábban olvasunk klasszikus, papírra nyomtatott könyvet. Vajon szükség van-e mégis rájuk? Te mit gondolsz erről? 10-12 mondatos fogalmazásodban írd legalább 2-2 érvet, amely a nyomtatott könyv mellett vagy ellene szól!

---

10 pont	
---------	--